

Práci předložila studentka: **Mirka Pivoňková**

Studijní program: **Speciální pedagogika**

Název práce: **Přípravenost mladých dospělých na odchod z vybraného dětského domova do samostatného života**

Vedoucí práce: PhDr. Markéta Zachová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Anděla Bednářová

1. CÍL PRÁCE

Cíl předložené bakalářské práce formuluje autorka Mirka Pivoňková v úvodu: „*cílem výzkumného šetření je analyzovat a zhodnotit proces přípravy mladých dospělých na odchod z vybraného dětského domova do samostatného života*“. Hlavní cíl je následně zpřesněn formulací tří výzkumných otázek, které jsou předmětem realizovaného šetření (výzkumné otázky jsou zodpovězeny na straně 47 – 50). Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Bakalářská práce je teoreticko-empirického charakteru (čítá 53 stran, 2 přílohy). V teoretickém rámci představuje autorka klíčové pojmy, uvádí stručný přehled zařízení ústavní a ochranné výchovy, blíže charakterizuje instituci dětského domova. Stěžejní část zaměřuje na specifika dětí vyrůstajících v dětském domově a na otázku jejich připravenosti na odchod do samostatného života. Autorka se pomocí vybraných zdrojů pokusila zohlednit i psychické, sociální aspekty tohoto procesu, což oceňuje. Samotné vymezení pojmu „mladé dospělosti“ je z pohledu mnohých odborníků nejednotné, autorka na to upozorňuje a přiklání se k pojetí Oesterle (2013). Využity byly aktuální a relevantní odborné zdroje z oblasti pedagogiky, psychologie, sociologie, sociální práce včetně jednoho zahraničního titulu. Autorka prokázala schopnost se ve vybraném tématu zorientovat, k této části nemám výhrad a shledávám ji zdařilou.

Výzkumné šetření bylo realizováno prostřednictvím dvou technik: polostrukturovaného rozhovoru a analýzy vybraného dokumentu. Soudím, že výběr technik je ve vztahu k cíli adekvátní. Výzkumný soubor tvořili vybraní zaměstnanci zařízení a mladí dospělí, připravující se na odchod z dětského domova. Zajímavé by bylo zařazení skupiny dospělých, kteří by připravenost v dětském domově zhodnotili z delšího časového odstupu.

K vlastnímu výzkumu mám následující připomínky a komentáře.

V rámci metody kódování mohla autorka blíže vysvětlit, specifikovat jednotlivé kódy, v textu je přehledněji odlišit, zdůraznit. Rovněž blíže popsat způsob třídění, kategorizace dat atd.

Analýza dokumentu (ŠVP) je zpracována hodně obecně (jedná se spíše o stručný popis), chybí její evaluace. Nejsou doložena kritéria, tj. co přesně bylo předmětem rozboru, hodnocení. V práci na něj chybí odkaz. Prosím autorku, aby v rámci obhajoby stručně doložila a vyhodnotila uvedený dokument ve vztahu k přípravě na odchod do samostatného života.

U společných položek rozhovoru se nabízí komparace výpovědí zaměstnanců a mladých dospělých. Např. otázky č. 13, 14. V čem se výpovědi shodovaly, lišily? Prosím autorku o porovnání na konkrétním příkladu.

Určitým limitem práce je poměrně malý počet respondentů (autorka si je toho vědoma). Přesto z výzkumu vplynula řada zajímavých zjištění.

Přes výše uvedené nedostatky prokázala autorka schopnost zrealizovat a vyhodnotit jednoduché šetření.

FORMÁLNÍ ÚPRAVA

K formální stránce nemám zásadních výhrad. Celkově je text bakalářské práce přehledně strukturován, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Pouze upozorňuji na ojedinělé gramatické chyby. Výsledky kódování mohla autorka zpracovat do přehlednějších, lépe strukturovaných a např. barevných tabulek, schémat. Celkově je práce s odbornými zdroji v souladu s aktuální citační normou. Text bakalářské práce byl v systému ZČU podroben kontrole plagiátorství a v tomto směru odpovídá stanoveným požadavkům.

3. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Oceňuji výběr tématu, které je poněkud na okraji odborného zájmu, ale pro potřeby praxe velmi důležité (sama autorka dokládá přehled spíše dílčích studií, výzkumů na toto téma viz s. 18, 19). Studentka na tvorbě textu pracovala značně samostatně, využila několik konzultací s vedoucí práce. Z jejího přístupu a textu je zřejmý její zájem o danou problematiku. Přes dílčí rezervy v metodologické části doporučuji bakalářskou práci studentky Mirky Pivoňkové k obhajobě s předběžným hodnocením, viz níže.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

VELMI DOBŘE

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY K OBHAJOBĚ

- *viz poznámky výše v textu*
- *V jakých oblastech shledáváte na základě realizovaného šetření hlavní rezervy, nedostatky v systému přípravy na odchod do samostatného života?*
- *Prosím autorku, zda by sama navrhla možné efektivní aktivity, činnosti, které by zlepšily oblast přípravy a usnadnily tak mladým dospělým období přechodu do samostatného života.*

V Plzni dne 3. 6. 2023

Markéta Zachová